

בס"ד. טבלת-סיכום לקו"ש חלק ט"ז, וארא א' – פשט ודרש

שמות ו, א: עתה תראה וגו' הרהרת על מדותי, לא כאברהם שאמרתי לו "כי ביצחק יקרא לך זרע", ואחר כך אמרתי לו "העלהו לעולה" ולא הרהר אחריו; לפיכך עתה תראה העשוי לפרעה תראה, ולא העשוי למלכי שבעה אמות כשאיבאם לארץ.

וארא ו, ט: ורבותינו דרשוהו לענין של מעלה, שאמר משה למה הרעתה, אמר לו הקב"ה "חבל על דאבדיו ולא משתכחין" – יש לי להתאוונן על מיתת האבות, הרבה פעמים נגליתי אליהם באל שדי ולא אמרו לי מה שמך, ואתה אמרת מה שמו, מה אמר אליהם: וגם הקמתי וגו'. וכשבקש אברהם לקבר את שרה לא מצא קבר עד שקנה בדמים מרבים, וכן ביצחק ערערו עליו על הבארות אשר חפר, וכן יעקב ויקן את חלקת השדה, לנטות אהלו, ולא הרהרו אחר מדותי, ואתה אמרת למה הרעתה? ואין המדרש מתישב אחר המקרא...

	ס"פ שמות	תחלת פ' וארא
1	שאלה א	לא כאברהם שאמרתי לו "כי ביצחק יקרא לך זרע", ואינו מביא שאר האבות
2	שאלה ב'	ובאברהם גופא מביא הדוג' (הנ"ל) מעקידת יצחק
3	שאלה ג'	רש"י או' זה משמו דהיינו פשוטו ש"מ ורבותינו דרשוהו (ואין המדרש מתישב אחר המקרא)
4	ביאור א'	ע"פ פשוטו, מפרש הפסוק על אתר, "ומאז באתי אל פרעה... הרע לעם הזה" טענתו של משה הי' שע"י שליחות ה' "הרע לעם הזה", ולכן מביא דוג' מעקידת יצחק שגם שם "הרע" לו ע"י הבטחתו, ואעפ"כ לא הרהר (אברהם) אחר מדותי.
5	ביאור ב'	ע"פ פשוטו, מכיון שטענת משה נוגע לכללות בני"י, לכן במענת הקב"ה מביא דוג' מעקידת יצחק שגם נוגע לכללות עם ישראל (משא"כ הדוג' שמביא במדרש (ובתחלת וארא) כולם ענינים פרטיים ויכול להיות שזה שלא הרהרו לפי שחשבו שמא גרם החטא)
	יינה של תורה:	
6	ב' אופנים ב"מעשה אבות"	מצד הגוף, שייך לומר "שמא קבלתי שכר על צדקותי", ולבקש אות על ירושת הארץ וכיו"ב
7	– בשייכות להאבות	מצד גופם, אין ראי' מזה שלא הרהרו בענינים פרטיים, לפי שיכול להיות שחשבו שכבר קבלו השכר ולכן מביא דוג' מענין כללי, עקידת יצחק
8	– בשייכות למשה	מצד גופו – אפ"ל שהרהר אחר ה', והי' לו טענה ששליחותו גרם "הרע לעם הזה" (ולכן אכן נענש)
9	– בעומק יותר	גם מצד הגוף לא שייך הרהור כפשוטו אצל משה רבינו ("טוב הוא"), אבל שייך הרהור אצל בני"י מכיון שהאמונה הוא רק בירושה וההתקשרות עם הקב"ה איננה בשלימות, לכן או' משה משהו שיכול להתפרש כאילו זה הרהור, כדי שיהי' ה"וארא" ויפעול שלימות האמונה וההתקשרות, ועי"ז יכול להיות הגאולה.